

Campanula aristata

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Campanula* is afgeleid van het Latijnse woord *campana*, wat 'klok' of 'bel' betekent. De verkleiningsvorm *campanula* betekent 'klokje', wat verwijst naar de typische klok- of belvorm van de bloemen in dit geslacht. De soortaanduiding *aristata* is afgeleid van het Latijnse woord *aristatus*, wat 'met kafnaalden' of 'gebaard' betekent. Dit verwijst in dit geval naar de opvallende, zeer lange, draadvormige kelkbladen (*calyx lobes*), die veel langer zijn dan de kroon, en die er uitzien als fijne naaldjes of borstels. Een gangbare Engelse benaming is dan ook *Long-Sepal Bellflower*.

Taxonomie

Campanula aristata is een overblijvende (*perennial*) kruidachtige plant die behoort tot de orde van de Asterales.

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae
- Geslacht: *Campanula*
- Soort: *Campanula aristata*

Synoniemen

De botanische synoniemen voor *Campanula aristata* geven inzicht in de vroegere classificaties en variaties van de soort.

- *Campanula aristata* var. *longisepala* C. Marquand
- *Campanula cylindrica* (Pax & K. Hoffm.) Nannf.
- *Wahlenbergia cylindrica* Pax & K. Hoffm. (Deze naam plaatst de plant in een nauw verwant geslacht)

Variëteiten en Cultivars

Van *Campanula aristata* zijn er in de reguliere handel vrijwel *geen cultivars* of sierlijke variëteiten bekend. De soort wordt voornamelijk als botanische soort gewaardeerd door specialisten, alpenplantenkwekers en in botanische collecties, vanwege zijn unieke en extreme alpiene herkomst en morfologie (met name de lange kelkbladen). Er is één erkende variëteit:

- *Campanula aristata* var. *longisepala*: Een variëteit die formeel is beschreven vanwege de bijzonder lange kelkbladen (*sepals*), wat kenmerkend is voor de gehele soort, maar hier mogelijk extremer is. In de hedendaagse taxonomie wordt deze variëteit vaak als een heterotypisch synoniem van de hoofdvorm beschouwd.

Familie

De soort *Campanula aristata* behoort tot de plantenfamilie *Campanulaceae*, in het Nederlands bekend als de Klokjesfamilie. Dit is een grote familie die wereldwijd meer dan 2000 soorten omvat, voornamelijk kruidachtige planten.

Hoogte

Campanula aristata is een vrij kleine, *pollen- of toefvormende* plant. De slanke, rechtopstaande stengels bereiken typisch een hoogte van *10 tot 50 centimeter*, afhankelijk van de groeiplaats en de beschikbaarheid van voedingsstoffen. In de extreemste alpiene omstandigheden kan de plant veel kleiner blijven.

Bloemkleur

De bloemen zijn klein, trechter- tot klokvormig en hangen meestal knikkend. De kleur is overwegend *blauw* of *blauwpaars*. Een zeer opvallend kenmerk is dat de draadachtige kelkbladen (*sepals*) uitzonderlijk lang zijn, vaak veel langer dan de ernaast gelegen bloemkroon (*corolla*) zelf.

Bladkleur

De plant heeft twee soorten bladeren. De *grondbladeren* (*basale bladeren*) zijn lang gesteeld, eirond of breed elliptisch en meestal *groen*. De *stengelbladeren* zijn lancetvormig tot lijnvormig en worden naar boven toe steeds kleiner en zittend (zonder steel). Het blad is meestal kaal (*glabrous*).

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze soort valt, gezien zijn alpiene herkomst, in de zomer. De plant bloeit van *juni tot augustus*, met vruchtzetting in augustus en september.

Standplaats

Als alpenplant groeit *Campanula aristata* in zijn natuurlijke omgeving op grote hoogte, wat de voorkeur voor specifieke omstandigheden bepaalt. Hij gedijt in *volle zon* tot lichte schaduw en vereist een *zeer goed doorlatende* bodem. In cultuur heeft de plant behoefte aan een koele, schrale en rotsachtige bodem die rijk is aan humus, wat kenmerkend is voor alpenweiden en puinhellingen.

Herkomst

De plant is inheems in een uitgestrekt gebied in *Centraal- en Zuid-Azië*, met name in de *Himalaya* en de omliggende bergketens. Het natuurlijke verspreidingsgebied strekt zich uit van Afghanistan, Pakistan, Nepal, Bhutan, India (Kashmir) en Tibet tot in het westen en zuiden van China (Qinghai, Sichuan, Yunnan). Hij groeit op alpenweiden en in struikgewas op hoogtes variërend van 3100 tot 5000 meter.

Soort gewas

Campanula aristata is een *overblijvende (perennial) kruidachtige plant* of *vaste plant* met een wortelgestel dat vaak verdikt is, in de vorm van een penwortel. Hij vormt kleine pollen of toeven (*caespitose*).

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *Campanula aristata* gebeurt in de praktijk voornamelijk door *zaad*. Zaden worden verzameld uit de typische cilindrische doosvruchten. Vanwege zijn wortelstructuur is vermeerdering door *wortelstekken* of *deling* mogelijk, maar dit is lastiger dan bij veel andere *Campanula*-soorten.

Klimaatzone (USDA-zones)

Gezien de extreem hoge, koude herkomst in de Himalaya, is de plant waarschijnlijk zeer goed bestand tegen koude winters. Hoewel specifieke zones voor deze soort minder vaak worden vermeld dan voor populaire tuinplanten, wordt hij getypeerd als een *subalpine* of *subarctische* plant. De hardheid wordt geschat op *USDA zone 3 of 4* tot en met zone 8, waarbij de primaire uitdaging in cultuur ligt in het nabootsen van de koele zomers en de uitstekende drainage van het hooggebergte.

Insecten

Net als veel andere klokjessoorten wordt *Campanula aristata* bezocht door *bijen* en andere *bestuivende insecten* in zijn natuurlijke habitat, voornamelijk in de alpenweiden. De plant staat niet bekend om ernstige problemen met specifieke schadelijke insecten.

Bronvermelding

http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=2&taxon_id=200022859

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:139930-1>

<https://www.flowersofindia.net/catalog/slides/Long-Sepal%20Bellflower.html>

https://species.wikimedia.org/wiki/Campanula_aristata

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Campanula/aristata>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Campanula</i> (klokje), <i>aristata</i> (met kafnaalden/lange kelknaalden)
Taxonomie	Familie: Campanulaceae, Geslacht: <i>Campanula</i> , Soort: <i>Campanula aristata</i>
Synoniemen	<i>Campanula aristata</i> var. <i>longisepala</i> , <i>Campanula cylindrica</i> , <i>Wahlenbergia cylindrica</i>
Variëteiten en Cultivars	<i>Campanula aristata</i> var. <i>longisepala</i> (vaak als synoniem beschouwd), geen bekende cultivars
Familie	Campanulaceae (Klokjesfamilie)
Hoogte	10 tot 50 centimeter
Bloemkleur	Blauw of blauwpaars, met lange, draadvormige kelkbladen
Bladkleur	Groen; grondbladeren eirond, stengelbladeren lijnvormig
Bloeiperiode	Juni tot augustus
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw, zeer goed doorlatende, rotsachtige bodem
Herkomst	Himalaya en Centraal-Azië (Afghanistan tot Centraal-China), alpenweiden
Soort gewas	Overblijvende kruidachtige plant (vaste plant)
Vermeerderingswijze	Zaad, mogelijk wortelstekken of deling
Klimaatzone (USDA-zones)	Geschat op USDA 3 of 4 tot en met 8 (alpiene zone)
Insecten	Bestuivende insecten zoals bijen; niet bekend om ernstige plagen